

פרפראות בפרשת השביע ובהלכה: שופטים ע"י יהודה זבולון הלוי קליטניק בעל פרדס יהודה

צדקה, לתמיהת

~ החיוב לכבוד המנהיגים שבכל דור ~

האביון מה ראה על כך, ענה הרה"ק זיע"א, פעם הראשון הרגשתי שנתתי צדקה, לגודל הרחמנות שהיה לי עליך, וכעת נתתי לך צדקה, עבור קיום מצוות הצדקה, כאשר ציווני בוראי יתברך שמו, המו"ל, והנה הדרך שניכר האדם מאיזה סיבה הוא נותן הצדקה הוא על ידי שיבחן עצמו, דהנה מי שנותן צדקה מחמת רחמנות אזי בכל עת שרואה אביון מיד מקבל עליו רחמים ובגודל תשוקתו ורחמנותו הוא נותן לו הצדקה, אבל לא ימצאו אותו רודף אחר העניים והאביונים לתת להם צדקה, מה שאין כן מי שעושה זאת מחמת ציווי השי"ת אזי רץ בכל העיתים והזמנים, לעשות רצון קונו ולחפש לשמח לב האביונים, וזהו ההוכחה לצדקה אמיתית אשר נובעת מחמת קיום המצווה, ולפי"ז אפשר לבאר את הפסוק כאן על זה הדרך, צַדֵּק צַדֵּק דְהֵיִינוּ שִׁמְרָמוּז עַל ב' סוגי הצדקות, אחד מבעל רחמנות אשר נותן מחמת טוב ליבו ורחמנותו, אבל הצדקה השנייה הוא בבחינת צַדֵּק תִּרְדָּף הֵינּוּ שְׂרֹדֵף בְּכָל הַעֵת אַחֵר עֲשִׂיתָ הַצַּדִּיקָה, והוא המובחר, והילכך זוכה גם לשכר בהאי עלמא, וכן לעולם הבא, וכלשון הפסוק, לְמַעַן תִּתְחַיֶּה, בעוה"ז, ובעולם הבא, כלשון הפסוק, וְיִרְשֶׁתָּ אֶת הָאָרֶץ, והכל מובן, ומתוק הוא. (דברי מהר"א אסאד הגה"ק מסעודהעל)

~ עוד בענין זה ~

צַדֵּק צַדֵּק תִּרְדָּף לְמַעַן תִּתְחַיֶּה וְיִרְשֶׁתָּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ נָתַן לָךְ: (דברים טז כ) ולבאר מהו כפילות הלשון של צַדֵּק צַדֵּק? והנה הרה"ק מפארשיסחא זיע"א, פירש בזה, דעל האיש הישראלי מוטלת החובה תמיד להיות במצב עליה, ואין לו לומר שכבר זכה להשלימות שלו, ואפילו צַדִּיק יש לו כל העת סולם עלייה, ובזכות זה זוכים גם למדריגה גבוהה יותר ולמקום גבוה יותר לעולם הבא בגן עדן, כידוע ומפורסם, וזה הפירוש בפסוק כאן, צַדֵּק, הֵינּוּ הַגֵּם שֶׁהֵינְךָ כָּבֵר מַחֲשִׁיב עֲצַמְךָ צַדִּיק, אִם כָּל זֹאת תִּדַע נִאֲמָנָה אֶת הַמֶּשֶׁךְ הַפְּסוּקִי, צַדִּיק תִּרְדָּף, לְמַעַן תִּתְחַיֶּה וְיִרְשֶׁתָּ אֶת הָאָרֶץ, שֶׁכָּכֵל שֶׁתַּחֲיָה יוֹתֵר הֵינּוּ שֶׁתַּעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה יוֹתֵר בְּמִצְוֹת הַשֵּׁם, אֲזִי תִירֵשׁ יוֹתֵר הָאָרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה, הַמְּקוֹם הַשְּׁמֹר לְךָ לְעוֹלָם הַבָּא בְּגֵן עֵדֶן, וּדְפַח"ת. (המו"ל בשם הרה"ק מפארשיסחא)

~ מתי מותר למלך להרבות לו כסף וזהב ~

וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יִרְבֶּה לוֹ מְאֹד: (יו יז) בפסוק זה מצינו ההלכה הידועה, אשר מלך אסור לו להרבות זהב וכסף, ולכאורה צריך להבין, דהרי זה טובת המדינה אשר למלך יהיה מלוא העולם כסף וזהב, דבכך יוכל לעזור עבור בני מדינתו, ומה טעם אסרה תורה אשר וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יִרְבֶּה לוֹ מְאֹד? וכן מצינו בגמרא (ב"ב יא א) אצל מונבו המלך שהיה בנה של הילני המלכה והיה נותן הרבה ממון עבור בניית בית המקדש השני – וגם היה מחלק

שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ נָתַן לָךְ לְשִׁבְטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶת-הָעָם מִשֹּׁפֵט צַדִּיק: (טז יח) ולכאורה צריך ביאור מה בא להשמיענו הפסוק באומרו תִּתֵּן לָךְ" דלכאורה הוא יתור לשון, ודי כמה שאמר שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן, כעין זה צריך לדעת מהו לשון ה' אֱלֹקֶיךָ נָתַן לָךְ? והנה רש"י הק' פירש בזה בד"ה לְשִׁבְטֶיךָ, דהביאור במילים לָךְ הכוונה היא למנות שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים אצל כל שבט ושבט בנפרד, אבל לפי דרש זה קשה, דמכל מקום די לו כמה שכתב פעם אחת, "לָךְ" ומדוע משמיענו הכתוב זאת הענין של "לָךְ" ב' פעמים? רק דידוע דדור דור ודורשיו, דידוע שבכל דור יש ירידת הדורות, וכמו כן יש אשר מרגישים דגם המנהיגים שהיו בדורות קודמים אינם עור, והילכך יכול האדם לחשוב, שאין ברצונו כלל לקיים דברי המנהיגים של היום, כי אינם דומים בכוחם למנהיגי הדור הקודם, זה אינו, וכמו שמצינו על זה במשנה (ר"ה פ"ב מ"י) דהטעם שלא הוזכרו שמות שבעים הזקנים מכיון דמחוייב כל אחד לדעת, אשר בכל דור ודור בעת אשר ג' דיינים יושבים על מדין, הרי ששכינה עמהם, וחשובים לפניו יתברך שמו, כבית דינו של משה רבינו ע"ה. וכמו שמצינו ענין זה בדברי חז"ל שאמרו יפתח בדורו כשמואל בדורו, והקב"ה שולח מנהיגים, הראויים לאותו הדור, אבל האיש הישראלי מחוייב לקבל עליו מרות הדיינים אשר יהיו בימים ההם, דאם לא כן, הרי שהדיין לא יוכל להגיע להאמת, ולפי"ז אפשר לבאר את הפסוק כאן, באומרו שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ" דמחוייבים אנו לקבל עלינו מרות הדיינים אשר איתנו היום, ואם תאמר הרי המנהיגים אינם כדורות הקודמים, על זה אומר הפסוק, אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ נָתַן לָךְ, דהמנהיגים שולח השי"ת לפי ערך הדור, והילכך החסרון הוא בהדור, ולא החסרון בהמנהיג, והכל מובן, ודפח"ת. (אמרות ה' הגאון ר' משה אריה ליטש רוזנבוים)

~ ב' מדות בנותני צדקה ~

צַדֵּק צַדֵּק תִּרְדָּף לְמַעַן תִּתְחַיֶּה וְיִרְשֶׁתָּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ נָתַן לָךְ: (דברים טז כ) והנה הקשו בכל המפרשים מה בא הפסוק להשמיענו בכפילות הלשון של צַדֵּק צַדֵּק ולא הספיק באמרו צַדֵּק תִּרְדָּף? עוד צריך ביאור מדוע בפרשה זו, מצינו הלשון של לְמַעַן תִּתְחַיֶּה שהוא לכאורה שכר בעולם הזה, והרי ידוע אשר שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, ואם כן מדוע כאן נקטה התורה השכר גם בעולם הזה? והנה יש ב' מדריגות בנותני הצדקה, יש אשר מחמת טוב לבם, ולגודל רחמנות על האביון, הוא הגורם אצלם לנתינת הצדקה, ויש אשר נותנים הצדקה רק עבור מצוות השי"ת ותו לא, וכידוע הסיפור מהרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זיע"א, אשר פעם בא אביון אליו, וביקש ממנו צדקה, ונתן לו, וכאשר בא האביון לצאת מפתח דלתו, קרא לו שוב, ונתן לו שוב

אצל כל אחינו בנ"י בארה"ב בכי רע, שהיה אז לאחר המלחמה הראשונה בארה"ב שפקד אותם, והרבה מן אחינו בני ישראל מחמת כורח המציאות היו מוכרחים לעבוד לפרנסתם גם בעיצומו של יום השבת, ה"י, דאם לא היו עובדים ביום זה, היו מפטרין אותם, והיו טפלי תליא בהו, אבל זקננו ר' יצחק היה מספר תמיד בעוז וחזוק, אשר הוא לא נתפתה, לענין זה, ומעולם לא עבד ביום השבת קודש, רק חיפש כל פעם תירוץ חדש מדוע לא עבד ביום השבת, והגם שהיו מפטרין אותו משבוע לשבוע, עמד בתוקף ובמסירות נפש על קדושת יום השבת, וגם כאשר מצב הכשרות של השחיטה לא מצאה חן בעיניו כאשר היתה באותם ימים, היה הולך בעצמו להשוחט לפקח על השחיטה, ועל מליחת העופות, והיה זקני וסבתי מנהלים ביתם על אדני התורה והחסידות כמו שראו אצל אביהם עוד בהיותם ברוסיה, ללא שום פשרות!

וידוע דהנסיון של עבודה ביום השבת, היו מן הקשות באותם ימים, וגיסו הרה"ח ר' ניסן פילטשיק זצ"ל, היה משום זה מחוייב להיות רוכל אשר אינו מחוייב לזמנים, וכאשר ראה ענין שהיה גובל בענין של חינוך הבנים לא היו מתפשר כלל, ודאג שיהיה תלמודי התורה המובהרים ביותר, ומשמים ראו רצונם העז האמיתי, ועזרו להם למלאות רצונם, וזכה לראות נחת יהודית חסידית מכל יוצאי חלציו, ואף פרנסה באה לו בהרחבה מן השמים, זקני ר' יצחק ז"ל, היה בבחינת שייף עייל שייף נפיק, והיה יושב בביהכ"נ של חסידי סטאלין קארלין, {שהיה אז על 159 ראדני סט.} והיה יושב על צד מערב, והיה מרבה בשתיקה, אבל כל רואין העידו שהיה מלא שמחה וישוב הדעת,

והרה"ח ר' שמואל דישון שליט"א סיפר לי אישית, שראה את זקני ר' יצחק ז"ל, שגם היה דודו, ואמר לו אז, "שמעתי שיש כמה אנשים שאמרו שקר, אבל לא עולה לי על הדעת להסכים, כי האיך אפשר במציאות להוציא דבר שקר מן הפה", רק לעת זקנתו אחרי שעבר לגור בכורו פארק אז התחיל קצת לגלות המטמון ויישב שעות ארוכות עם הבחורים והאברכים וסיפר סיפורים מהצדיקים ועובדות של החסידים אשר היה מגרסא דינקותו, וגם שיבח מאוד החסידים שהתפללו בארטשערד סט. שהיו עובדי ה' ותפילתם היתה בהתפשטות הגשמיות,

היה מאוד מקורב לגיסו הרה"ח ר' ניסן, אשר ג"כ היה מעלה את חשיבותו של ר' יצחק ע"ה. עובדא נפלאה סיפר אשר בחדר שלו בטעליכאן, היה מלמד שדאג שידעו ביאור המילים של כל התהילים, וזה לזה לזקננו כל חייו. יום פטירתו הוא ביום א' אלול שנת תשמ"א ונטמן בחלקת סטאלין אשר בארה"ב, השי"ת יעזור אשר בזכותו נזכה גם אנו לראות נחת יהודית חסידית, מכל יוצאי חלציו ללא יוצא מן הכלל, ונזכה לעבדו מתוך שמחה ומסירות נפש כל הימים, אמן.

רוב הוננו לצדקה עבור אחרים, והחשיבו זאת כמעלה עבורו; והנה אפשר לדייק עוד בפסוק הלשון של ל'ו מָאָד, ולא כתב סתם וְכִסֶּף וְזָהָב לֹא יִרְבֶּה אֲלֵא פִירַט הַכְּתוּב, ל'ו מָאָד וצריך לדעת מה בא להשמיענו? וצריך לבאר דהחיחוק הוא, אם המלך צובר כל הממון עבור אחרים, ובני מדינתו, אזי מותר לו להרבות כסף וזהב, אבל אם המלך צובר הממון עבור עצמו, אזי יש לו את האיסור של וְכִסֶּף וְזָהָב לֹא יִרְבֶּה, ולפי"ז מובן מאוד הדיוק של ל'ו מָאָד, דהכוונה ל'ו היינו שרק עבור עצמו לא ירבה, משא"כ לאחרים ומילת מָאָד אפשר לבאר בזה לפי זה, דהכוונה הוא כמו שדרשו חז"ל על פסוק וְיִבְכְּל מְאֹדָּךְ, דהכוונה בְּכָל מְמוֹנְךָ, ומזה אנו למדין אשר המילה מָאָד הכוונה לממון, שלא ירבה רכושו עבור צבירת הממון, ורק עבור עשיית גמילת חסדים או צדקה. (המו"ל עפ"י ספר באר שמואל להגה"ק מאונסדארף זצ"ל)

~ גר זכרון על החסיד מלא מסירות נפש זקני הרה"ח ר' יצחק קליטניק ז"ל ~
זקני הרה"ח ר' יצחק הלוי קליטניק ע"ה נולד בשנת ה'תרנ"ח בעיירה טעליכאן, שלא היתה רחוקה מן העיר קארלין, לאביו הרה"ח ר' יהודה זבולון ז"ל, אשר היה שוחט העיירה, הרה"ק מרן אור ישראל מפרנקפורט זיע"א היה מגיע לעת לעת שם בעיירה, וכל פעם בעת בואו היתה העיירה לובשת חג, וכן בנו הרה"ק רבי משה מסטאלין הי"ד, היה בא לעיתים תכופות להעיירה טעליכאן, ובכל פעם בעת בואו היה הולך לרב העיירה, הרה"ג ר' יוסף גליק ז"ל, שהיה גיסו של הגאון ר' שמואל וויינטרויב ז"ל, אשר היה עוסק ופעיל בוועד הישיבות יחד עם הגאון ר' חיים עוזר גראדזענסקי זצ"ל,

זקני הגיע כבר בשנות חמש עשרה לחייו עוד בבחרותו בשנת תרע"ד, על אדמת הנכר אדמת אמעריקא, וכל זאת בשביל לכלכל את משפחתו, ונסתרים דרכי ה' והוא נשאר על אדמת אמעריקא, ובכך ניצלו חייו בעת המלחמה הארורה, ואשר במ נספו הרבה מבני משפחתו הי"ד, בארה"ב הקים את משפחתו עם זוגתו הצדקנית פראדל בת הרה"ח ר' אהרן יצחק פילטשיק ז"ל, ואשר למעשה כבר היה להם קירבה משפחתית, מכיון שאמו של זקננו ר' יצחק מרת דינה ע"ה, היתה אחות מאשע פילטשיק, שהיתה אשת ר' אהרן יצחק פילטשיק הנ"ל - חמיו, והיינו שאמו וחותנתו היו אחיות, ושניהם היו לבית מאטעצקי. זקננו ר' יצחק התקשר מיד לחבורת חסידי סטאלין קארלין, {שהיה אז באיסט סייד שהיה על 48 ארטשערד סט.}, וכאשר הרה"ק רבינו ר' יעקב חיים זיע"א, המכונה הרבי מדיטרויט, הגיע לארה"ב בשנת תרפ"ג, כשנה וחצי לאחר פטירת אביו רבינו הפרנקפורטער זיע"א, מיד נתקשר זקננו ר' יצחק ז"ל אליו, והפך לאחד מן המנין מן החסידים שם, ולאחר שנים עקר דירתו להעיר וויליאמסבורג, ובשנת תש"ח, נתקשר בעבותות של אהבה אל רבינו הרה"ק מרן רבי יוחנן זיע"א, מסטאלין - קארלין,

לאחר חתונתו שהיתה בערך בשנת תרפ"ג היה מצב הפרנסה

מדור העובדות

**** ~ אודל התשוקה בשמים לתורה של הצדיקים ****

אשר ברשות הרבים, אבל כאשר התבונן בחלון ביתו, אולי יבוא איש עם נר, ראה מרחוק איש אחד, וכאשר נתקרב אותו האיש שאלו הנמצא תחת ידו אש להבערת האש, ויען האיש ויאמר אכן יש אצלי אש עבור נר, וילך הרה"ק מניקלשבורג זיע"א, להביא הנר להדלקת האש, ויהי כאשר בא עם הנר, ויצא מחלון ביתו אל האיש, וירא והנה האיש מדליק לו הנר, והודה לו מאוד וחזר לביתו ולימודו,

כחלוף כמה דקות עשה רבינו הרה"ק מניקלשבורג חשבון הנפש עם עצמו, ויחשוב בדעתו והרי האיש שראיתיו עם האש, היה צריך להיות נמוך מאוד מאוד מגובה חלון ביתי, אשר נמצא בגובה רב, והאיך אותו האיש, שהביא האש, הצליח להדליקה בגובה, והרי עמד למטה על הקרקע, ויעשה בעצמו יחודים וסגופים עד שגילו מן שמיא, אשר לגודל התמדתו והתשוקה בשמים ללימודו, שלחו אליו את אליהו הנביא זכור לטוב עצמו, והוא אשר בא עם האש, והדליק לו,

כאשר אחי הרה"ק מניקלשבורג שמע דבר זה, אשר היו צריכים כביכול להטריח את אליהו הנביא זכור לטוב עבור צרכיו, עשה על זה תעניות וסגופים גדולים למרק הטא זה, עד כאן ממה שסיפרה אחותו הרבנית, של רבינו מניקלשבורג זיע"א,

כאשר סיימה את דבריה, פנה רבינו הרה"ק מאפטא זיע"א, לחסידיו ואמר לו חזו וראו, גודל קדושת רבינו מניקלשבורג, אשר על ענין כזה של הבאת אליהו הנביא זכור לטוב, אשר אינה עבירה כלל, עשה סיגופים ותעניות למרק אותו החטא הנורא כביכול, אנו שאנו עושים עבירות בפועל, מה נענה אנן אבתייהו, והיינו צריכים להיות כל ימינו בתעניות וסיגופים, וגעו כל העם בכבייה גדולה, והבינו כולם מה ראה אל נכון להביא את כל החסידים אל בית הרבנית,

הש"ת יזכינו שזכה לעשות תשובה שלימה כרבעי מתוך שמחה, יהוכה לכתיבה וחתומה טובה, בכל הענינים, אמן.

הרה"ק מאפטא זיע"א, נסע פעם אחת על אם הדרך, ובררכו עבר ליד העיר מאחלוב, וכאשר הגיעו סמוך לעיר מאחלוב, ביקש שיכנסו להעיר, וכאשר נכנסו להעיר והיתה שם התרגשות גדולה, גילה הרה"ק מאפטא זיע"א, הטעם שהחליט לעצור בעיר זו, מכיון שאחותו הצדקנית של הרה"ק רבינו הרבי ר' שמעלקא זיע"א, גרה בתוך העיר, וברעתו לילך אליה, קודם הליכתו לביתה, ביקש מכל העולם שיבואו איתו אל ביתה, והיה לתמיהה גדולה בעיני החסידים, אך פקודת קדשו שמרה רוחם, והגיע עולם גדול, אל בית האשה, אחותו של רבינו מניקלשבורג זיע"א, כאשר הגיע אל בית אחותו הרבנית, ביקש ממנה, שתספר עובדא מאחיה הרבי מניקלשבורג זיע"א, ותען הרבנית ותאמר:

אחי הרב מניקלשבורג היתה רכבו בקודש ללמוד שעות על גבי שעות ללא הפסקה, וכמעט שלא היה ישן, ורק בזמן שכבר נפל באפיסת הכוחות ממש, היה נרדם לכמה דקות, והיה מניח כד של מתכת ועליו הניח ראשו הק', כדי שהשינה לא יארך זמן רב, כמו כן היה נר דולק, ולפי הנר היו יכולים לראות אשר כמעט ולא ראה תנומה לנגד עיניו,

פעם אחת התעסק בסוגיא מורכבת, והיה לו תמיהות גדולות, בהסוגיא אשר לא נתן לו מנוח, ופשוט שכח אשר הגוף והמוח צריכים לפעמים לנוח, וכך עברו עליו כמה ימים בהתאמצות המוח, וללא שינה כלל, כעבור כמה ימים בא שר השינה, והפיל עליו תרדמה עבור שמירת בריאותו, ובאותו הזמן היה יושן יותר מן הרגילות, והגם שלא היה יותר מזמן מועט, אך דא עקא באותו הזמן כבה הנר, וכאשר אחי הרה"ק בא להמשיך בעבודת קדשו, ובכל שיעוריו שהיה לו בכל יום, ראה שאין תחת ידו אש להדלקת נר חדש, או שיירי אותו הנר,

כאשר ראה שאין לו ברירה יצא אל חלון ביתו, והתבונן אולי ימצא איש אחד באישון לילה ואפילה אשר יהיה לו אש להדלקת נר, והוסיפה הרבנית ואמרה, וזאת תדעו אשר חלון ביתו היה גבוה מאוד מן הקרקע

הוציא לאור ע"י "עולם הספרים" מרכז העולמי לספרים שאינם נמצא ולספרים עתיקים

מכתב כת"י הגאון ר' חנוך הענך אינש בעל המרחשת נדיר מאוד, שתי מכתבים של האמרי חיים מוויניץ אודות הצלת יהודים מאחורי הברזל, 2 פסקים כת"י עם חתימות מהגאון ר' עקיבא איגר, תשובה שתי צדדים עם חתימת החת"ם סופר, ספר חסידים באזיל שמ"א \$2000, ספר יד שאול על הל' שבועות דפ"ר עם הגהות הגאון ר' גרשון ליטש סג"ל רוזנבוים בעל משיב דברים \$2000, ד' ספרים עם הרבה הגהות הגאון ר' ליפמאן ביליצער אב"ד אלטענדארף, אחיו של הגאון ר' עמרם ישי מסערענטש, וחמיו של הגאון ר' מרדכי שטראסער \$2000, ספר שו"ת יד יוסף תרל"ד הרה"ג ר' יוסף יואל דייטש הגהות כת"י וחתומה הרה"ג ר' יעקב דובער הלוי הורוויץ \$800, ספר שו"ת חוט השני עם חתימת הגאון ר' יוסף ממעלז' \$600, סעט עצי חיים מצב מפואר \$800 אוהב ישראל אפטא דפ"ר \$2800 א סעט מחזורים זיטאמיר אשכנז, שו"ת מים חיים זיטאמיר, ספר דברי יהושע מאניסטרטש דפוס ראשון בארדיטשוב, מס' עירובין פון סלאוויטא ר' משה שפירא. מכתב מאת הגאון ר' אליעזר ראבינוביץ המינסקער גדול, מהגאון מראנאטשוב, מהרה"ק מהוסיאטין, מהרה"ק ר' יחזקאל מאוסטראווצא, מהגאון ר' שד, מהגאון מקאזונא, מהגאון ר' הענקין, קוויטל שכתב החזון איש על אחורי מכתב שנשלחו לו, ספר ארמת קודש שייך להגאון ר' אברהם פאם, ספר עם חתימת הגאון ר' יעקב קמיניצקי, אוסף של 8 תיקים מסמכים ומכתבים משנת תר"פ עד תש"כ של מוסד צדקה בירושלים \$2500, מאות גיטין שסידר הגאון ר' יוסף תאומים עם חתימתם של בי"ד \$2000 15 ספרי קבלות משנת תר"פ של מס חבר לרבני אגודת הרבנים \$2500

4403 - 16 Ave Brooklyn, NY 11204 USA ~ T 718 - 438 - 8414 ~ F 718 - 633 - 5500 Store Hours are 11:30 - 7:30 Fri till 1:30, To receive pardes: send to - pardesyehuda1@gmail.com or pickup in the store from Wednesday also on the web at WWW.SEFORIMWORLD.COM

הוציא לאור ע"י "עולם הספרים" מרכז העולמי לספרים שאינם נמצא ולספרים עתיקים וכתבי יד למכירה מטבעות לפדיון הבן ופדיון נפש הגליון מוקדש לקבלת הגליון pardesyehuda1@gmail.com 718 4388414 Seforim World 4403 16 Ave Brooklyn NY 11204